

Miljøgodkendelse

§ 16 a. stk. 2 miljøgodkendelse af
**Svineproduktionen på
Rosendalsvej 9, 6500 Vojens**

Meddelt den 2. november 2021

af

Haderslev Kommune

Baggrund og læsevejledning

Poul M. Mathiasen, Møllevej 21, 6500 Vojens har ansøgt om miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven¹ § 16 stk. 2. til fortsat svineproduktion i eksisterende stalde på Rosendalsvej 9, 6500 Vojens.

Med ændringen af lovgivningen i 2017 skal miljøgodkendelser være baseret på antal kvadratmeter produktionsareal og dyretyper. Det maksimale antal dyr på produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

I de første tre afsnit af miljøgodkendelsen kan læses selve afgørelsen (A) herunder begrundelser for stille vilkår, dernæst vilkårene, der skal overholdes netop for dette husdyrbrug (B), herefter de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledning (C). Derefter følger kommunens bilag (D). Til sidst ses miljøkonsekvensrapporten (E), der er en vurdering af projektets (husdyrbrugets) påvirkninger på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af en kvalificeret og kompetent ekspert og i dialog med kommunen, og rapporten danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Husdyrbruget har i forvejen en VVM-screeningsafgørelse fra 5. september 2006, og en efterfølgende anmeldelsesafgørelse fra 20. december 2012 der er udnyttet. Husdyrbruget har tilladelse til 17.945 smågrise (7,2-30 kg), 665 slagtesvin (30-102 kg), 9.040 polte (30-60 kg) og 2.085 polte (60-110 kg).

Der søges nu om overgang til nyeste lovgivning i eksisterende stalde med et produktionsareal på i alt 3.482 m² til smågrise-, polte- og slagtesvineproduktion. Der ansøges om dyretype Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise.

Ansøgt produktionsareal i anlæggets eksisterende staldafsnit består af:

- Delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv: 327 + 705 + 327 + 705, i alt 2.064 m²
- Delvist spaltegulv, 50-75% fast gulv: 156 + 227 + 573 + 162, i alt 1.118 m²
- Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet): 20 + 58 + 58 + 164 m², i alt 300 m²

Ansøgt eksisterende opbevaringslagre til flydende husdyrgødning:

- Gylletanke på 296 + 325 + 724 m², i alt 1.345 m² overfladeareal (1240+1540+3000 m³, i alt 5.780 m³)

Desuden forefindes:

- Eksisterende beholder på 500 m³, der ikke anvendes til flydende husdyrgødning
- Eksisterende lade
- 2 stk. eksisterende maskinhuse
- Eksisterende foderhus med påslag
- 3 stk. eksisterende fodersiloer

---

¹ Husdyrbrugloven - Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - LBK nr 520 af 01/05/2019

Registreringsblad

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	11017838	Konsulent Cvr	
Husdyrbrugets navn	Vestergård	Konsulent virksomhedsnavn	Slf
Boligghedsadresse	Rosendalsvej 9	Konsulentnavn	Birgitte Madsen
Postnummer	6500	Konsulentadresse	Bilundvej 3
By	Vojens	Konsulentpostnummer	6500
Ansøger		Konsulentby	Vojens
Ansøgers navn	Poul M. Melhøven	Konsulenttelefon	73200600
Ansøgers adresse	Mellevej 21	Konsulent email	bm@slf.dk
Ansøgers postnummer	6500	Ejendom	
Ansøgers by	Vojens	Ejendomsnummer	5100018008
Ansøgers telefon	40985448	CHR numre	52245
Ansøgers email	poul@gekko-narregaard.dk	Matrikler på ejendomsnummer	
		Matrikel: 15 - Godthj, Nustrup	

Godkendelsen er udarbejdet af:

Haderslev Kommune

Landbrugsgruppen

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af: Birgitte Madsen, SLF

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen

Sagsbehandler: Carsten Hejlesen

Sagsnummer: 20/10924

KS: MSHA

Indhold

A. Afgørelse.....	7
1) Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse.....	7
2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	8
3) Samlet vurdering for afgørelsen.....	13
4) Lovgrundlag.....	13
5) Andre tilladelser og dispensationer	13
6) Udnyttelsesfrist.....	13
7) Revurdering af miljøgodkendelsen	14
8) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40.....	14
B. Vilkår for husdyrbruget.....	15
Generelle vilkår.....	15
Indretning og drift	15
Foderopbevaring.....	16
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	16
Ressourceforbrug	17
Øvrige emissioner (lugt, støj, støv, lys og rystelser).....	17
Reststoffer, affald og naturressourcer	18
BAT – Bedste tilgængelige teknik	19
Ophør	19
C. Offentlighed og klagevejledning.....	20
Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse.....	20
Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse	20
Annoncering af afgørelse.....	20
Klagevejledning.....	21
Civilt søgsmål.....	21
D. Kommunens bilag.....	22
Bilag 1 Situationsplan.....	22
Bilag 2 Produktionsarealer.....	23
Bilag 3 Tegning af stalde.....	24
Bilag 4 Afløbsplan	25
Bilag 5 Aktiviteter, opbevaring og intern transport	26
Bilag 6 Placering af DAKA-plads	27
E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2	28
Datablad	30

Forord.....	31
1. Indledning.....	31
2. Ikke-teknisk resume	32
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	33
3. Husdyrbruget og det ansøgte.....	33
3.1 Indretning og drift af anlægget	33
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde.....	38
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	38
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	38
3.4.1 Generelle afstandskrav.....	38
3.5 Ammoniakemission.....	39
3.5.1 Naturpunkter	39
3.6 Lugtemission	41
3.6.1 Kumulation til naboer.....	42
3.7 Øvrige emissioner og gener	42
3.7.1 Støj.....	42
3.7.2 Støv	43
3.7.3 Lys.....	43
3.7.4 Skadedyr	43
3.7.5 Transporter.....	43
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	44
3.8.1 Døde dyr	44
3.8.2 Affald	44
3.8.3 Olie- og kemikalier.....	45
3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)	45
3.8.5 Vandforbrug	45
3.8.6 Restvand	46
3.9 BAT-Ammoniakemission	46
3.10 Grænseoverskridende virkninger.....	48
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	48
4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	48
4.2 Begrænsning af ammoniakemission	54
4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	54

4.4	Lugtgener for omboende	55
4.5	Støjgener	55
4.6	Støvgener	56
4.7	Lyspåvirkninger	56
4.8	Skadedyr.....	57
4.9	Transporter	57
4.10	Energi.....	57
4.11	Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	58
4.12	Påvirkning af jordarealer og jordbund	59
4.13	Andet om befolkningen og menneskers sundhed	59
4.14	Alternative løsninger	59
4.15	Oplysninger om konsulenten	59
5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget.....	60
5.1	Ophør af IE-husdyrbruget	60
5.2	BAT: Råvarer, energi, vand og management	60
5.2.1	BAT-Energi	60
5.2.2	BAT-Vand.....	60
5.2.3	Management	60
6.	Konklusion.....	61
7.	Bilag	62

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til IE-husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16 stk. 2 på Rosendalsvej 9, 6500 Vojens, matrikel 15, Gabøl, Nustrup til fortsat svineproduktion i eksisterende stalde med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget.

Godkendt produktionsareal:

2.064 m² produktionsareal Delvist spaltegulv, (25-49% fast gulv) til flexgruppe Slagtesvin og Smågrise

1.118 m² produktionsareal Delvist spaltegulv, (50-75% fast gulv) til flexgruppe Slagtesvin og Smågrise

300 m² produktionsareal Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) til flexgruppe Slagtesvin og Smågrise

De tilladte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over stalde i situationsplanen i Figur 1 og Bilag 1.

Godkendt gødningsopbevaringsareal:

1.345 m² gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning fordelt på 3 gyllebeholdere.

Andre driftsanlæg på ejendommen

- Eksisterende halmlager/lade
- 2 eksisterende maskinhuse
- 3 eksisterende fodersiloer
- Eksisterende Foderhus med påslag
- Eksisterende gyllebeholder på 500 m³, der anvendes til regnvand, og som ikke er tilmeldt beholderkontrol

I forbindelse med denne godkendelse, der er baseret på antal kvadratmeter produktionsareal, ophæves den tidligere VVM-screeningsafgørelse fra 5. september 2006, og senere anmeldelsesafgørelse fra 20. december 2012, når denne godkendelse tages i brug.

1) Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Haderslev Kommune vurderer at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikre at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 21845 version 3 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E.

Historik – Grundlag og forudsætninger for miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af 8 års drift, Nudrift og Ansøgt drift som angivet i skemanr. 218045 version 3

8 års drift

Husdyrbruget har oprindeligt en VVM-screeningafgørelse pr 5. september 2006. Husdyrbrugets lovlige dyrehold blev herefter ændret med en anmeldelsesafgørelse pr 20. december 2012. Tilladte produktion i 8-årsdrift og nudrift er således ens. Opgørelsen af produktionsarealet i 8-årsdrift følger Miljøstyrelsens anvisning. Se kommentar under nudrift.

Nudrift

Husdyrbruget fik en afgørelse om ikke VVM-pligt i 2006 til 14.490 smågrise 7,2-30 kg, 600 slagtesvin 30-102 kg, 7840 polte 30-60 kg og 1960 polte 60-110 kg. Den 20. december 2012 blev der meddelt afgørelse af en anmeldelse om skift i dyretype til en produktion på 17.945 smågrise (7,2-30 kg), 665 slagtesvin (30-102 kg), 9.040 polte (30-60 kg) og 2.085 polte (60-110 kg). Opgørelsen af produktionsarealet i nudrift (og 8-årsdrift) for de to FRATS-stalde følger Miljøstyrelsens anvisning (*Helpdesksvar: 1/6 2018. Opgørelse af produktionsareal i nudrift for FRATS-stalde*). Det betyder at FRATS-staldene, der i ansøgt drift er opgjort som flex-gruppe Slagtesvin og Smågrise, 25-49% fast gulv, i 8-års og nudrift er opgjort med den proportionelle arealandel af Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv og Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv, der svarer til driften af FRATS-stalden.

Ansøgt drift

Haderslev Kommune har 13. maj 2020 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Rosendalsvej 9, 6500 Vojens. Ansøger planlægger at udnytte produktionsarealerne i de eksisterende bygninger fuldt ud. Ved fuld udnyttelse af produktionsarealerne forventer ansøger en produktion svarende til 18-19.000 slagtesvin.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Haderslev Kommune vurderer, at miljøgodkendelse til at udnytte de eksisterende staldes produktionsarealer optimalt er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift.

2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Vilkårene til drift og egenkontrol i kapitel B tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten kapitel E, samt i nedenstående vurderinger for og særkender på husdyrbruget, og kommunens samlede vurdering.

Landskabelige værdier

Af ansøgningsmaterialet og miljøkonsekvensrapport (MKR) fremgår at der ikke opføres nye driftsbygninger. Haderslev Kommune har derfor ikke vurderet yderligere på lokalisering og landskab, og der stilles ingen vilkår.

Afstandskrav

Da der er tale om en overgang til nyeste lovgivning i eksisterende bygninger og der ikke bygges nyt, er det ikke relevant at behandle afstandskravene i husdyrbruglovens § 6 og § 8 yderligere og der stilles ingen vilkår.

Natur

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten er fyldestgørende.

Ressourcer

Forbruget af ressourcer som vand, el, drivmidler som er beskrevet i Miljøkonsekvensrapporten vurderer Haderslev Kommune til at svare til det ansøgte produktionsareal i det aktuelle produktionsanlæg. For at holde særligt fokus på at begrænse anvendelsen og spild af ressourcer stilles der vilkår til én årlig registrering af ressourceforbruget. Dernæst stilles der vilkår til rengøring og vedligehold at anlæg med henblik på optimal drift. Der stilles ikke vilkår til energieffektiv belysning, da det er en del af de særlige krav til IE-husdyrbrug.

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at de tiltag der nævnes i Miljøkonsekvensrapporten for at sikre et minimeret vand- og elforbruget tilgodeser det lovbefæstede krav om at begrænse forbruget.

Transporter

Haderslev Kommune vurderer at antallet af transportere beskrevet i Miljøkonsekvensrapporten svarer til det en produktion på det ansøgte produktionsareal i det aktuelle produktionsanlæg. Der stilles ingen vilkår til transport.

Opbevaringskapacitet

Haderslev Kommune er enig i Miljøkonsekvensrapportens vurdering af, at de vejledende krav til g mdr. opbevaringskapacitet er opfyldt. Haderslev Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af størrelsen på et muligt fremtidigt dyrehold, samt normtal for gødningsproduktion udgivet af Aarhus Universitet.

Den mindste gyllebeholder (objekt nr. 12 på situationsplanen) indgår ikke som en del af opbevaringskapaciteten til gylle i ansøgningsmaterialet.

Haderslev Kommune stiller vilkår om at godkendte lagre til flydende husdyrgødning er gyllebeholderne GB1, GB 2 og GB 3 med overfladeareal på hhv 296 m², 325 m² og 724 m². Deraf følger, at gyllebeholder nr 12 ikke må anvendes til opbevaring af flydende husdyrgødning.

Spildevand

Der stilles vilkår om at det sanitære spildevand fra mandskabsrummet skal ledes til en samletank (septiktank). Samletanken tømmes af lokalt slamsugerfirma, der afhænder spildevandet og slam til Haderslev renseanlæg. Og der stilles ikke yderligere vilkår.

Tag- og overfladevand

Der findes ingen befæstede arealer og tagvand ledes til grøfter uden afløb. Der er ingen vaskeplads til maskiner. Der stilles ikke vilkår.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, når husdyrbruget har flere end 2000 stipladser til slagtesvin (over 30 kg).

BAT Ammoniak- og lugtemission

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. De gældende krav til ammoniak- og lugtemission er i ansøgningssystemet beregnet på baggrund af retningslinier og metoder der fremgår af Miljøstyrelsens teknologilister og tilknyttede standardvilkår for BAT fra 2011.

Der stilles vilkår om at husdyrbruget skal anvende de anlæg, staldsystemer og produktionsarealer som ansøgt, der er forudsætningen for de beregnede emissioner af ammoniak og lugt.

BAT Fodring- og foderhåndtering

Det vurderes, at husdyrbruget overholder BAT på fodring og foderhåndtering, idet der fodres med forskellige blandinger til de forskellige livsstadier svinene er i, og der bliver udført effektivitetskontrol, så det sikres, at foderet udnyttes optimalt. Foderet opbevares i lukkede siloer, der sikrer, at intet går til spilde.

BAT Gylleopbevaring- og håndtering

Det vurderes, at der praktiseres BAT på gylleopbevaring og -håndtering, da gylle opbevares i stabile beholdere, der bliver kontrolleret hvert 10. år. Desuden er det Haderslev Kommunes vurdering at det er BAT, at gylleoverfladen i beholdere er med flydelag, og at læsning med sugekran eller på en støbt plads sikre mod forurening fra spild.

BAT Energi- og vandforbrug

Der er BAT på vandforbruget, da vandforbruget registreres, og evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Desuden sættes staldene i blød og vaskes med højtryksrensere, hvilket er vandbesparende. For at begrænse spild af ressourcer, stiller Haderslev Kommune vilkår om registrering af vand- og elforbrug.

Det vurderes, at husdyrbruget lever op til kravene til BAT for energiforbrug og vandforbrug, hvis vilkårene overholdes, og husdyrbruget i øvrigt drives som beskrevet.

BAT Spildevand

Der anvendes BAT på spildevand ved at vandforbruget registreres, så unødigt forbrug kan erkendes. Herefter er det muligt at iværksætte modforanstaltninger for forbruget.

BAT Affald

Der praktiseres BAT på affald ved at affald sorteres og afhændes til godkendte modtagere.

BAT Støv

Der praktiseres BAT på støvemissioner ved at transport af foder fra påslag foregår med elevator, der er en støvsvag flytning af foder.

BAT Støj

Der praktiseres BAT på støjgener ved at lade de mest støjende aktiviteter foregå i dagtimerne og ved, at en støjende aktivitet som levering af svin især foregår fra vestsiden af bygningerne, der vender bort fra nabobeboelser.

BAT Godt landmandskab og miljøledelse

BAT på godt landmandskab og miljøledelse opnås ved at have en nødfremgangsmåde ved uheld og ved at instruere nye medarbejdere omhyggeligt i de forskellige arbejdsrutiner. Der er opstillet miljømål for 2021 om et øget fokus på elforbrug med henblik på at undersøge, om der kan spares på anvendelsen af denne ressource.

BAT Døde dyr

Opbevaring af døde dyr opfylder BAT ved at opbevare dem i lukkede containere eller diskret under en kadaverkappe og hævet over jorden ved at lægge dem på spalter, så lugt og sygdomsspredning så vidt muligt undgås.

Særregler for IE- husdyrbrug

Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, og er derfor underlagt særreglerne i kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr 2256 af 29/12/2020).

Miljøgodkendelsen forudsætter at husdyrbruget ud over at overholde de generelt bindende krav i §§ 36 og 37, også overholder særreglerne for IE-husdyrbrug i §§ 42-44, 46-50, samt 51 stk. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Særreglerne er beskrevet nedenfor, og omhandler krav til:

- Miljøledelse (§42)
- Oplæring af personale (§43)
- Planer for kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab (§44)
- Øget udnyttelighed af næringsstofferne kvælstof og fosfor (§46)
- Energieffektiv belysning (§47)
- Støvreduktion fra staldanlæg (§48)
- Overholdelse af vilkår og krav (§49)
- Dokumentation til kommunen for overholdelse af vilkår (§50)
- Ophør af aktiviteter på IE-brug (§51 stk. 3)

For husdyrbruget skal der én gang årligt sendes dokumentation til Haderslev Kommune for overholdelse af særreglernes §§ 42, 44 og 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Fristen for indsendelse af dokumentationen for overholdelse af kravene det enkelte år, skal senest indsendes 31. december det efterfølgende år. Som eksempel skal dokumentationen for 2020 således indsendes senest 31. december 2021.

Miljøledelse (§ 42)

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.
- 2) fastsætte miljømål
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og

- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Oplæring af personale (§ 43)

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Stk. 2. IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold, der følger af ovenstående punkter. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab (§ 44)

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Planen for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -mikserer, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

Fodringskrav (§ 46)

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen

supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 2. IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt i stk. 1 og stk. 2. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Energieffektiv belysning (§ 47)

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Stk. 2. Kravet efter stk. 1, indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem eller belysningsanlæg.

Stk. 3. IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1 og 2, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Støvemissioner fra staldanlæg (§ 48)

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Overholdelse af vilkår og krav (§ 49)

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav i §§ 37-38, §§ 42-48 og § 50 og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen (§ 50)

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem, jf. § 42, stk. 3.
- 3) Logbog over gennemførte kontroller, jf. § 44, stk. 5.
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav, jf. § 46.

Stk. 2. IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer, jf. stk. 1, til kommunalbestyrelsen. Informationerne, jf. stk. 1, skal angå det forudgående kalenderår og skal sendes samlet til kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal dog ikke indsende informationer, jf. stk. 1 og 2, hvis kommunalbestyrelsen har modtaget de pågældende oplysninger i forbindelse med tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

Ophør (§51)

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.

Stk. 2. Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,
- 3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller

- 4) situationer omfattet af § 53, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Alternativer til det ansøgte projekt

I miljøkonsekvensrapporten beskrives, at der ikke bygges nyt, hvorfor der ikke vurderes på væsentlige alternativer. Haderslev Kommune vurderer, at der med den ansøgte overgang til nyeste lovgivning i eksisterende stalde ikke sker en forøget miljøbelastning og idet der ikke bygges nyt eller udvides, er det ikke relevant at vurderer yderligere på alternativer til det ansøgte projekt.

3) Samlet vurdering for afgørelsen

Haderslev Kommuner vurderer, at der med de stillede vilkår, kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår i kapitel B og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten i kapitel E, samt ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget i afsnit 2) er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

4) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lov Bek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

- Husdyrbruget har flere end 2000 stipladser til slagtesvin og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16a, stk. 2. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Haderslev Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor eventuelt søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, overkørseltilladelse til ny indkørsel, nedrivningstilladelse for nyt befæstet areal, afledning af tagvand fra ny staldbygning eller lignende hos Haderslev Kommune.

6) Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som fuldt udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt, eller når den ansøgte udvidelse eller ændring faktisk er gennemført. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

7) Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år eller inden 4 år når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2029.

8) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 2. november 2029.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Det er en forudsætning for godkendelsen, at den driftsansvarlige driver husdyrproduktionen inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten, og herunder sikrer at nedenstående vilkår overholdes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Generelle vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet husdyrgodkendelse.dk skema nr. 2018045 version 3 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelse samt beredskabsplanen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

3. Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående Tabel 1, og placeret som vist på Figur 1.

Tabel 1. Stalde, produktionsarealer og udnyttelse af bruttoareal i procent.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktion	Produktionsareal	
			m ²	% af total
Aflastning 2	156	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	156	100
Aflastning 1	259	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	227	88
Slagtesvin	638	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	20	93
		Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	573	
FRATS 1	1332	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	58	82
		Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	327	
		Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	705	
FRATS 2	1332	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	58	82
		Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	327	
		Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	705	
Toklima	277	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	162	59
Udleveringsrum	229	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	164	72
		Sum	3482	

De godkendte produktionsarealer i staldanlæggene kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud indenfor grænserne af dyrevelfærdsreglerne.

Se en oversigt over stalde og produktionsarealer i bilag 2 og bilag 3.

- Nr.	- Anvendelse	- Nr.	- Anvendelse
- 1	- Stuehus (ikke i brug)	- 9	- Klima- og slagtesvinestald
- 2	- Havehus/ redskaber	- 10	- To FRATS-stalde
- 3	- Gl. stald (tom)	- 11	- Foderhus
- 4	- Lade (halm)	- 12	- Gyllebeholder (anvendes)
- 5	- Stald (afkastning 2)	- 13	- Gyllebeholder
- 6	- Maskinhus	- 14	- Gyllebeholder
- 7	- Maskinhus	- 15	- Gyllebeholder
- 8	- Stald (afkastning 1)	- 16	- Tre fodersiloer

Figur 1. Situationsplan med anvendelse beskrevet i tabellen

Foderopbevaring

4. Evt. spild af foder eller foderråvarer uden for staldafsnittene skal fjernes dagligt.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

5. Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 2 og placeret som vist på figur 1 (situationsplanen)

Tabel 2. Opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringslagre			
Navn	Lagertype	Dimension	Areal (m ²)
GB1	Flydende	1240 m ³	296
GB2	Flydende	1540 m ³	325
GB3	Flydende	3000 m ³	724

6. Hvis der ikke anvendes selvlæssende gyllevogn ved tømning af gyllebeholderne, skal der etableres en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Læssepladsen skal have fald mod opsamlingsbrønd, hvorfra spild automatisk ledes videre til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet.
7. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
8. Gyllebeholderen må ikke omrøres på lørdage, søn- og helligdage.

Ressourceforbrug

Energiforbrug

9. EL-, vand- og fyringsolieforbrug skal registreres en gang om året. EL-, vand- og fyringsolieforbrug skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
10. Ventilationsanlæg skal mindst én gang årligt rengøres. Rengøringen skal dokumenteres i mindst 5 år.
11. Anlæg der er særligt energiforbrugende (foderblandeanlæg, ventilationsanlæg m.fl) skal kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt.

Vandforbrug

12. Staldanlæggets vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.

Øvrige emissioner (lugt, støj, støv, lys og rystelser)

Lugt

13. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde, inklusive ventilationssystemet, skal rengøres minimum én gang årligt.
14. Hvis Haderslev Kommune måtte skønne, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af de forskellige lugtkilder og iværksætte foranstaltninger, så lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Haderslev Kommune.

Støj

15. Bidraget fra landbruget på Rosendalsvej 9, 6500 Vojens til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride værdierne angivet i Tabel 3, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at fastsatte støjgrænser overholdes. Medmindre støjen ved den tidligere måling overskred støjgrænseværdierne i tabellen, kan tilsynsmyndigheden dog kun kræve dette dokumenteret én gang årligt.

Målingerne /beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Tabel 3. Støjgrænser

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

Lys

- Ved evt. ny belysning eller renovering af eksisterende udendørs belysning ved staldanlægget, skal belysningen forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time, eller så lang tid der arbejdes på pladserne udenfor bygningerne.
- Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.
- Fodersiloer og foderopbevaringsanlæg skal indrettes og drives således, at støvgener i forbindelse med anvendelse undgås.

Fluer og skadedyr

- Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levede muligheder for rotter.
- Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- Sanitært spildevand fra toilet i driftsbygningerne skal ledes til septiktank. Tømning af septiktanken skal foretages af slamsugerfirma, der afhænder spildevandet til Haderslev renseanlæg.

Affald

23. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.
24. Opbevaringsforholdene for døde dyr, dvs de lukkede container til smågrise, og det hævede område med en betonspalte med kappe til større grise, samt de umiddelbare nære omgivelser skal holdes i en stand, så der ikke opstår risiko for væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Kemikalier og andre stoffer

25. Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.

BAT – Bedste tilgængelige teknik

Ophør

26. Ved hel eller delvis ophør af husdyrbruget skal Haderslev Kommune kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.
27. Ved fuldstændigt ophør af husdyrbruget skal det anmeldes til kommunen senest 4 uger efter ophør, og der skal på husdyrbruget foretages følgende:
  - i. Affald, foder, husdyrgødning og husdyrbesætning fjernes
  - ii. Stalde-, foder – og husdyrgødningsopbevaringsanlæg rengøres
  - iii. Rørføringer til husdyrgødning eller foder afblændes eller graves op
  - iv. Pumpeudstyr i forbindelse med gyllebeholdere afmonteres

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret på Haderslev Kommunes hjemmeside fra 5. august til 19. august 2021 for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen (jf. husdyrbrugloven §55 stk.3).

Der indkom ingen bemærkninger til høringen.

Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse blev 23. september 2021 udsendt i partshøring.

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 30 dage til at kommentere udkastet (jf. husdyrbrugloven § 55. stk. 4)

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 1040 meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Der indkom høringssvar i høringsperioden.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen er meddelt den 2. november 2021

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på DMA.mst.dk den 2. november 2021

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger og ejer, Poul M. Mathiasen, Møllevej 21, 6500 Vojens
e-mail: Poul@gabol-norregaard.dk

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: SLF, Birgitte Madsen
e-mail: BM@SLF.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dnhaderslev-sager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3. forh. 1208 København K
e-mail: info@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk

- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 30. november 2021

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Carsten Hejlesen

Sagsbehandler
Haderslev Kommune

D. Kommunens bilag

Bilag 1 Situationsplan

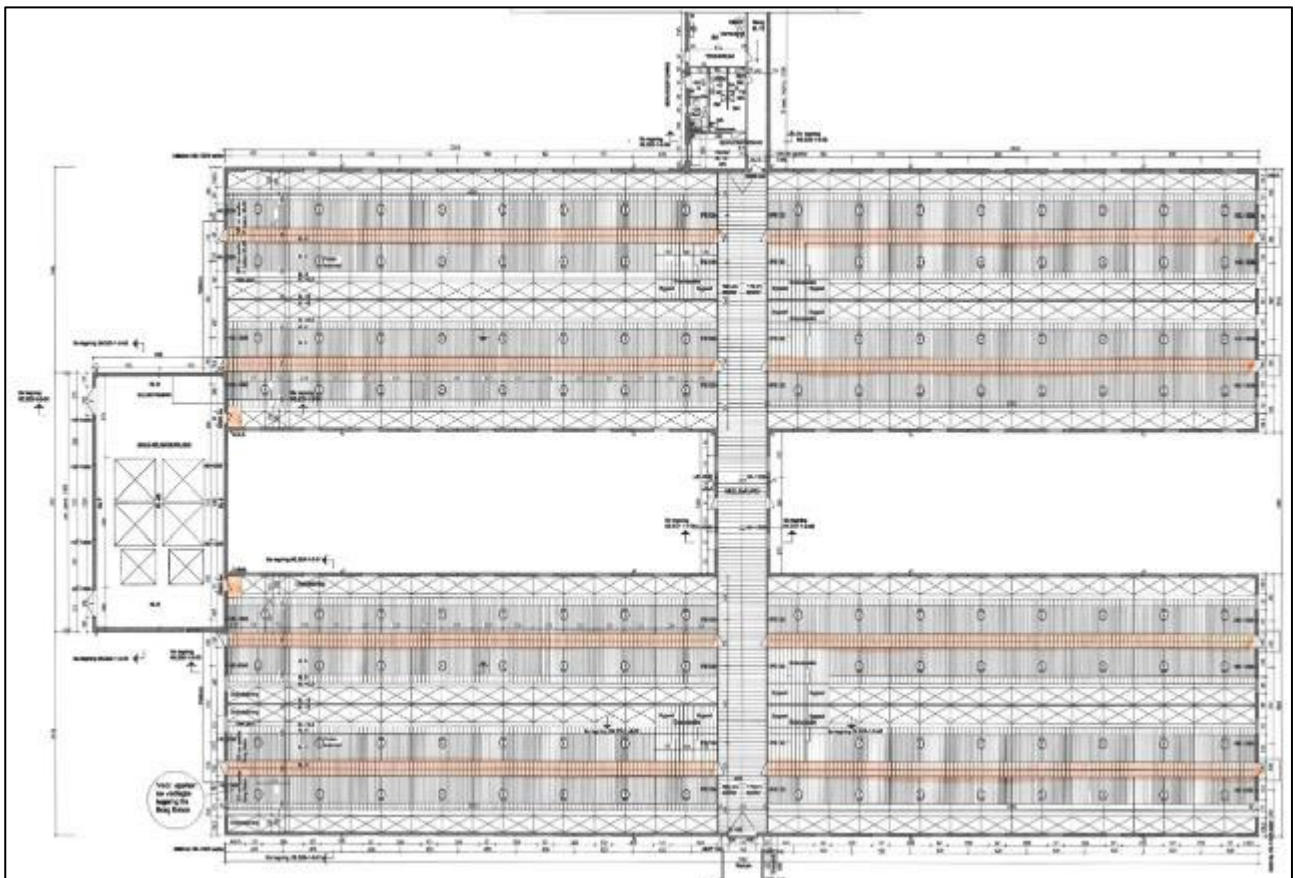
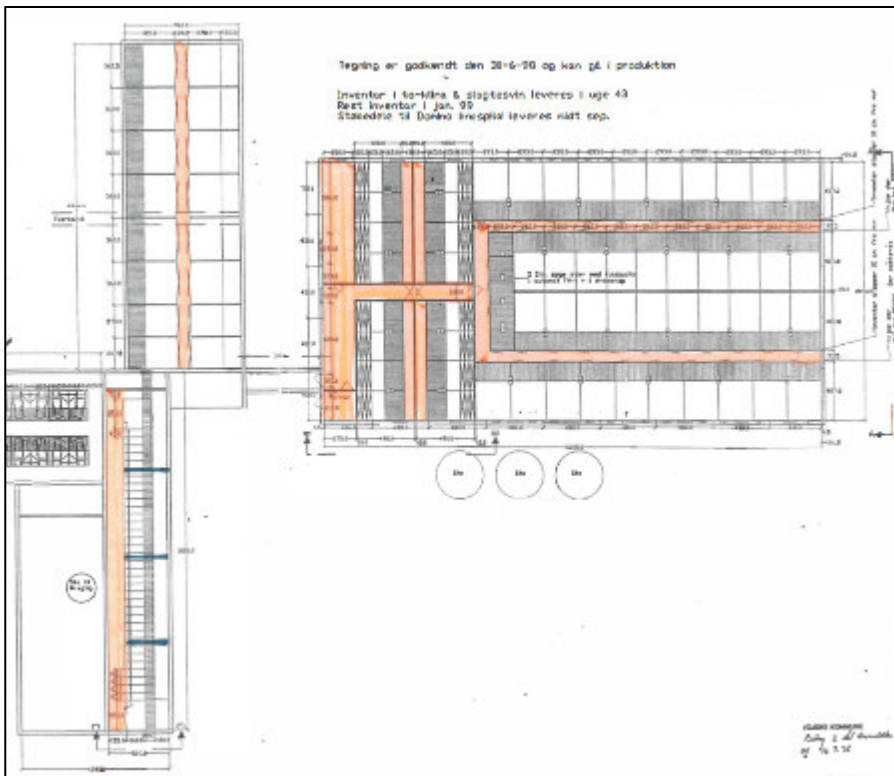
Nr.	Anvendelse	Nr.	Anvendelse
1	Stuehus (ikke i brug)	9	Klima- og slagtesvinestald
2	Havehus/ redskaber	10	To FRATS-stalde
3	Gl. stald (tom)	11	Foderhus
4	Lade (halm)	12	Gyllebeholder (anvendes ikke til gylle)
5	Stald (afkastning 2)	13	Gyllebeholder
6	Maskinhus	14	Gyllebeholder
7	Maskinhus	15	Gyllebeholder
8	Stald (afkastning 1)	16	Tre fodersiloer

Bilag 2 Produktionsarealer

Areal, staldsystem og dyretype		
8års drift	Nudrift	Ansøgt drift
Aflastning 1 Bygning 8		
Brutto: 9,6x27 = 259 m2 Minus gangareal 1,2x27 = 32 m2 Netto: 259-32= 227 m2 Slagtesvin, Delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv)	Uændret bygning.	Uændret bygning. Dog søges om flexgruppe "Slagtesvin og smågrise 50-75 % fast gulv"
Aflastning 2 Bygning 5		
Brutto: 5,2x30 = 156 m2. Minus gangareal 1,55x30 = 46,5 m2 Netto: 156-46,5 = 109,5 m2 Plus 13x3,6=46,8. I alt 109,5+46,8=156 m2 Slagtesvin, Delvis spaltegulv (50-75 % fast gulv) OBS stalden er ikke indrettet som vist på tegningen. Tegningen viser små enkeltbokse (løbeafdeling). I virkeligheden er stalden indrettet med 4 store bokse, hvilket er vist på tegningen med mørkeblå farve. I de 13 m længst mod nord er stierne desuden 3,6 m bredere end vist tegningen.	Uændret bygning.	Uændret bygning. Dog søges om flexgruppe "Slagtesvin og smågrise 50-75 % fast gulv"
Slagtesvin Bygning 9		
Brutto: (10x2,93)x21,5=630 m2 Minus to gange á 0,935x29,3=27,4 m2. Minus én gang á 0,935x9,9=9,26 m2 Netto: 630-27,4-9,26=593 m2 Heraf 2,05x9,89=20,3 m2 sygestier med fuldspalter Resten (593-20,3=573 m2) er delvis spaltegulv (50-75 % fast)	Uændret bygning.	Uændret bygning. Dog søges om flexgrupper "Slagtesvin og smågrise 50-75 % fast gulv" og "slagtesvin og smågrise, fulldrænet gulv"
Klimastald Bygning 9		
16 stier á 4x((21,5-1,3)/8)=162 m2 Toklima m delvis spaltegulv	Uændret bygning.	Uændret bygning. Dog søges om flexgruppe "Slagtesvin og smågrise 50-75 % fast gulv"
FRATS 1 Bygning 10		
Brutto: Bredde=1862-(2x37)=1788. Længde=7462-(2x37)=7388 1788x7388=1321 m2 brutto Minus udleveringsgang: 3,5x17,88=62,6 m2 Minus inspektionsgange: 2x(1x(73,88-3,5))=140,8 m2 Minus krybber: 122 stk á 0,6x0,38 = 27,8 m2 Netto: 1321-62,6-140,8-27,8=1090 m2 De 1090 m2 er fordelt på: 58 m2 fulldrænet gulv i sygestier (3 stier á 4,4x4,4 m) Og 1090-58= 1032 m2 delvis spaltegulv (50-75% fast gulv) Da der er tale om en FRATS-stald, skal arealet i 8-års drift og nudrift deles op i et areal til smågrise og et areal til slagetsvin/polte, fordi der i 8-års drift og nudrift ikke er mulighed for at vælge flexgrupper. Opdelingen er foretaget ud fra den tid det tager grisen at vokse fra 7 til 30 kg og fra 30-60 kg, samt ud fra at dyrene forlader stalden gradvist fra de 30 kg. 7-30 kg tager 42 dage. 30-60 kg tager 42 dage. Smågrisene fylder mindre (0,3 m2 pr 30-kg gris) end svinene (0,4 m2 pr 60-kg svin). Ud fra dette vurderes det, at grisene fylder 40% af pladsen, mens svin/polte fylder 60% af pladsen. Opdelingen vil aldrig blive helt præcis, fordi poltene/svinene forlader stalden ved forskellige vægte. Den endelige fordeling er fastsat som følgende: Smågrise: 1090x30%=327 m2 delvis spaltegulv Polte/svin: 58 m2 fulldrænet gulv i sygestier og (1090-327-58=) 705 m2 delvis spaltegulv (25-49% fast gulv) I tilfælde hvor den faktiske staldtype ikke findes i ansøgningssystemet, så vælges den staldtype i ansøgningssystemet, som ligner den faktiske staldtype bedst.	Uændret bygning.	Uændret bygning. Dog søges om flexgrupper "Slagtesvin og smågrise 25-49 % fast gulv" og "slagtesvin og smågrise, fulldrænet gulv"
FRATS 2 Bygning 10		
Samme som FRATS 1	Uændret bygning.	Uændret bygning. Dog søges om flexgrupper "Slagtesvin og smågrise 25-49 % fast gulv" og "slagtesvin og smågrise, fulldrænet gulv"
Udlevering/ tværgang mellem FRATS 1 og 2		
(18,62+10+18,62)x(1,8+1,7) = 47x3,5 =164 m2. Fulldrænet gulv	Uændret bygning.	Uændret bygning. Dog søges om flexgruppe "slagtesvin og smågrise, fulldrænet gulv"
I alt		
14.490 smågrise 7,2-30 kg 600 svin 30-102 kg 7.840 polte 30-60 kg 1.960 polte 60-110 kg	17.945 smågrise 7,2-30 kg 665 svin 30-102 kg 9.040 polte 30-60 kg 2.085 polte 60-110 kg	Forventet dyrehold cirka: 23.500 smågrise 7-30 kg 6.000 polte 30-60 kg 6.000 svin 30-113 kg

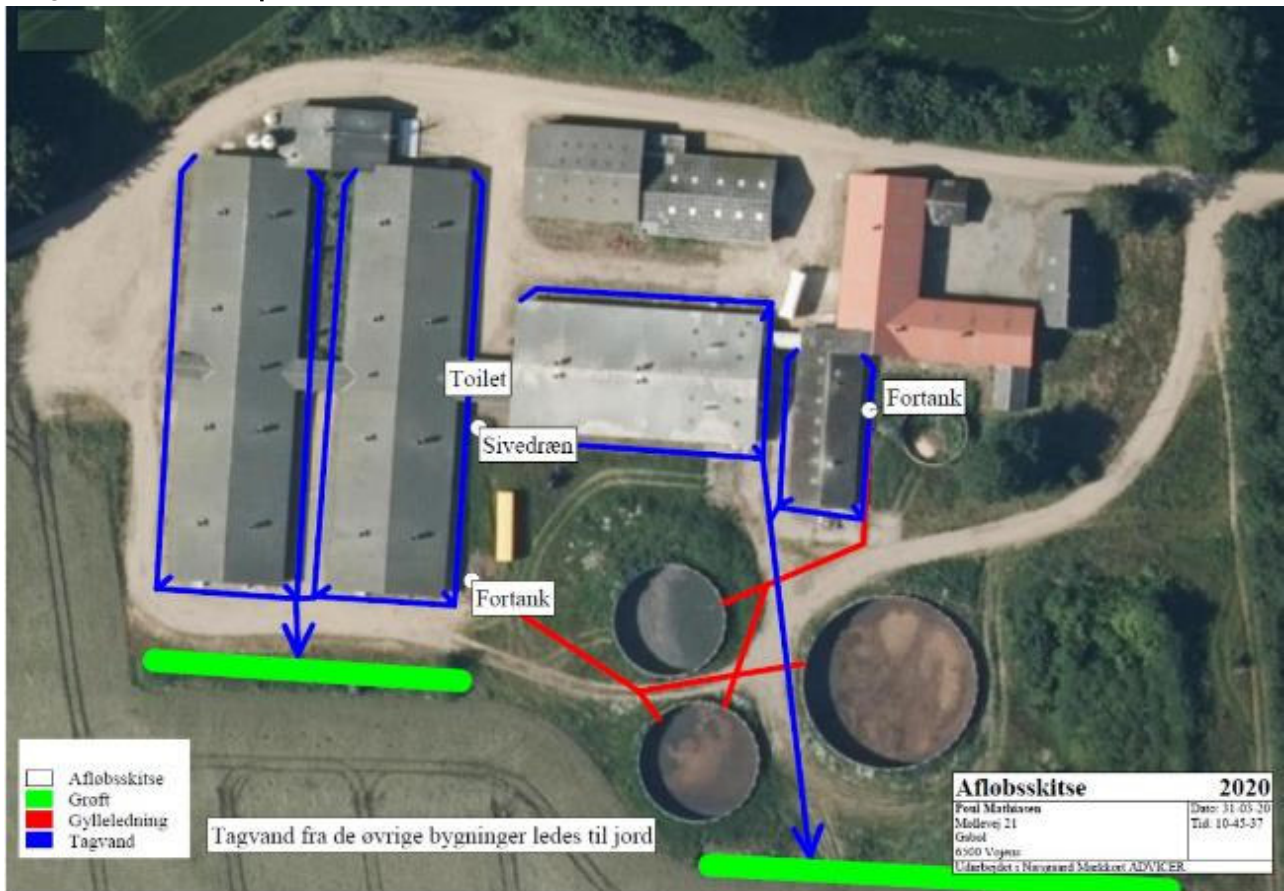
Miljørådgiver Birgitte Madsen. Opdateret, den 17. august 2021

Bilag 3 Tegning af stalde

Bilag 4 Afløbsplan

Bilag 5 Aktiviteter, opbevaring og intern transport

Bilag 6 Placering af DAKA-plads

E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2

Haderslev Kommune har gennemgået miljøkonsekvensrapporten af 13 maj 2020, seneste revideret 17. august 2021, og har vurderet, at rapporten opfylder kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4.

Det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Kravet om anvendelse af BAT vurderes at være overholdt, fordi kravene om emissionsgrænser for ammoniak og krav om begrænsning af anden forurening overholdes.

Miljøkonsekvensrapport til ansøgning efter § 16a (IE-brug)

***Vestergård
Rosendalsvej 9
6500 Vojens***

Ændret dyrehold i eksisterende stalde

Skema 218045 i www.husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 13. maj 2020

Datablad

Ansøger og ejer	<i>Poul M. Mathiasen Møllevej 21 6500 Vojens</i>
	<i>Kontaktperson på miljø sagen: Poul M. Mathiasen Mobil: 40985448 Mail: poul@gabol-norregaard.dk</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Rosendalsvej 9, 6500 Vojens</i>
CVR-nummer	<i>11517838</i>
CHR-nummer	<i>52245</i>
Kommune	<i>Haderslev Kommune</i>
Ejendomsnummer	<i>5100018008</i>
Matrikel-nr.	<i>15 - Gabøl, Nustrup</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Møllevej 21 Vojens - ejet Fjellumvej 20 Vojens – lejet Kolsnap Skovvej 3 Vojens - lejet</i>
Biaktiviteter	<i>Ingen</i>
Ansøgningskema	<i>218045</i>
Konsulent	<i>SLF Miljørådgiver Birgitte Madsen bm@slf.dk, 73202600 Billundvej 3, 6500 Vojens</i>
Ansøgning indsendt	<i>13. maj 2020</i>
MKR senest opdateret	<i>17. august 2021</i>

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Rosendalsvej 9, 6500 Vojens. Det ansøgte omfatter ændret dyrehold (avlssvin) i eksisterende stalde. Der opføres ikke nye bygninger. Der etableres dog en ny DAKA-plads.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved det ansøgte projekt.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer en udvidelse af dyreholdet (avlssvin) i eksisterende bygninger på Rosendalsvej 9 i Vojens.

Idet der ikke opføres nye bygninger, og der ikke foretages ændringer i indretningen af staldene, er der ikke undersøgt alternative løsninger – herunder anden placering af byggeri. Det er vurderet, at det ansøgte projekt giver den bedste udnyttelse af de eksisterende rammer og er den mest økonomiske løsning.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Ejendommen er en avlsbesætning, hvor der produceres polte. Over de sidste 8 år er dyreholdet ændret fra 14.490 smågrise 7,2-30 kg, 600 slagtesvin 30-102 kg, 7840 polte 30-60 kg og 1960 polte 60-110 kg til 17.945 smågrise 7,2-30 kg, 665 slagtesvin 30-102 kg, 9.040 polte 30-60 kg og 2.085 polte 60-110 kg. Der er ikke foretaget bygningsmæssige ændringer inden for de sidste 8 år.

Det ansøgte projekt medfører ikke bygningsmæssige ændringer i stalde eller gødningslagre. Det ansøgte projekt omhandler ændring af dyrehold inden for de eksisterende rammer. Formålet med ansøgningen er primært at overgå til de nye regler for miljøgodkendelser, hvor der ikke gives tilladelse til et bestemt antal dyr med en bestemt vægt, men derimod til et produktionsareal (det areal som dyrene har adgang til). Herved kan dyreholdet løbende justeres, så det passer til købernes efterspørgsel. Det forventes at dyreholdet fremover vil ligge på ca. 23.500 grise, 6000 polte 30-60 kg og 6000 svin 30-113 kg.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregninger viser, at lugten fra ejendommen vil stige med ca. 6% i ansøgt drift, hvis bygningerne fremover udelukkende anvendes til polte/svin over 30 kg (worst case beregning). Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Landskab

Der opføres ikke nye bygninger. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke landskabet. I kapitel ses fotos af ejendommens placering i landskabet.

Påvirkning af natur

Beregninger viser, at der vil ske en forøgelse af ammoniakemissionen med ca. 15%. Hvis bygningerne fremover udelukkende anvendes til polte/svin over 30 kg (worst case beregning). Ejendommen ligger ca. 11 km fra natur beskyttet efter EU-regler og ca. 9 km fra nærmeste natur beskyttet efter danske nationale regler. Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil få en merbelastning som følge af projektet, og naturområderne vil ikke modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

For at minimere ammoniakemissionen er staldene indrettet med en høj andel af fast gulv.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik: I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 6715 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. I det konkrete projekt overholdes kravet til maksimal ammoniakudledning uden brug af ammoniakreducerende tiltag, fordi der ikke bygges nyt.

Husdyrbruget er et såkaldt IE-brug, og der er derfor krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af andre miljøbelastninger end blot ammoniak. Hvordan ejendommen lever op til disse krav, er beskrevet i kapitel 5.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

På ejendommen anvendes ikke særlige teknologier til ammoniakreduktion. På grund af ejendommens beliggenhed i forhold til naturområder, og på grund af at der ikke bygges nyt, overholdes alle krav uden anvendelse af særlige teknologier. Der er derfor heller nogen relevante alternative teknologier. I rapporten beskrives dog en række tiltag på ejendommen til begrænsning af ressourceforbrug og reduktion af gener f.eks. støv, støj og skadedyr.

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel *beskrives* husdyrbrugets indretning og drift, samt placering i forhold til omgivelserne.

Der redegøres for ammoniak- og lugtemissionen, samt for øvrige områder, hvor husdyrbruget kan belaste omgivelserne fx støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourceforbrug.

I kapitel 4 *vurderes* husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Ejendommen er en svinebesætning, hvor der produceres sopolte. Der indsættes 7-kg grise i FRATS-staldene. Herfra sælges eller flyttes dyr ved 30 kg, 60 kg eller ved slagting. Andre vægtintervaller kan forekomme afhængig af køberens ønsker.

Oversigt over anlægget ses på Figur 2 **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** Husdyrbruget er placeret samlet med gødningslagre tæt på staldene.

Figur 2 Situationsplan for Rosendalsvej 9

Tabel 4. Oversigt over bygninger. Bygningsnumrene henviser til numrene i figur 1.

Bygningsnr.	Anvendelse	Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacader
1	Stuehus (ikke i brug)	Hvidkalket Sort tag
2	Havehus/ redskaber	Røde stålplader Gråt tag
3	Gl. stald (tom)	Hvidkalket Rødt tag
4	Lade (halm)	Hvidkalket Rødt tag
5	Stald (aflastning 2)	Hvidkalket

		Rødt tag
6	Maskinhus	Grønne stålplader Gråt tag
7	Maskinhus	Røde/hvide stålplader Gråt tag
8	Stald (aflastning 1)	Røde sten Gråt tag
9	Klima- og slagtesvinestald	Brune søsten Gråt tag
10	To FRATS-stalde	Brune søsten Gråt tag
11	Foderhus	Brune søsten Gråt tag
12	Gyllebeholder (anvendes ikke til gylle)	Betonelementer 500 m ³
13	Gyllebeholder	Betonelementer 1240 m ³
14	Gyllebeholder	Betonelementer 1540 m ³
15	Gyllebeholder	Betonelementer 3000 m ³
16	Tre fodersiloer	To af siloerne er lysegrå, rummer 16 t og er ca. 1 m højere end tagryg. Den sidste silo er en 8 m ³ fedttank, den er blank og ca. 1 m over tagrende.

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal den ansøgte drift sammenholdes med nudriften og med driften for 8 år siden. I det følgende beskrives derfor 8-års driften, nudriften og den ansøgte drift. I denne sammenhæng skal "drift" forstås som størrelse og type af produktionsarealer. Oplysninger om produktionsarealer fremgår også af IT-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk og er vist skematisk i Tabel 5.

Den nuværende "miljøgodkendelse" er en VVM-screening fra 2006. Størrelsen på det tilladte dyrehold er ændret i december 2012 via en anmeldeordning. VVM-screeningen danner grundlag for 8-års driften. Anmeldelsen danner grundlag for nudriften. Der er dog ikke nogen forskel på produktionsarealerne i de to tilladelser.

Det ansøgte indeholder ikke ændringer i produktionsarealet i forhold til 8-års driften og nudriften. I det ansøgte søges der dog om flexgrupper for at opnå fleksibilitet i forhold til, hvilke aldersgrupper (vægtintervaller), der går i hvilke staldafsnit.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i nedenstående Tabel 5 referer til ovenstående Figur 2.

Tabel 5 Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift VVM 2006	Nudrift Anm 2012	Ansøgt* 2020
8. Aflastning 1	Slagtesvin. Delvis spaltegulv 50-75% fast gulv	227	227	227
5. Aflastning 2	Slagtesvin, Delvis spaltegulv 50-75% fast gulv	156	156	156
9 Slagtesvin	Slagtesvin. Delvis spaltegulv 50-75% fast gulv Fuldspalter	573	573	573
		20	20	20
9. Toklima	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	162	162	162
10. FRATS 1	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv Slagtesvin. Delvis spaltegulv 25-49% fast gulv Drænet gulv og spalter	327	327	327
		705	705	705
		58	58	58
10. FRATS 2	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv Slagtesvin. Delvis spaltegulv 25-49% fast gulv Drænet gulv og spalter	327	327	327
		705	705	705
		58	58	58
Tværgang mellem FRATS 1 og 2	Slagtesvin, drænet gulv og spalter	164	164	164*

*I ansøgt drift søges der om flexgrupper (smågrise og slagtesvin) i alle stalde.

Størrelsen af produktionsarealerne er opgjort ud fra staldtegninger, der er vedlagt som bilag.

Aflastning 1 er indrettet med 16 stier med delvist spaltegulv (50-75% fast gulv). Stierne er 4,2 m dybe, og der er gyllekumme under de 1,5 m. Der går en inspektionsgang igennem stalden, som ikke indgår i produktionsarealet. Der er gulvfodring i stalden. Der foretages ingen ændringer i indretningen af slagtesvinestalden, men der søges om flexgrupper, så der kan gå både smågrise og slagtesvin.

Aflastning 2 er ikke indrettet som det fremgår af tegningen. Tegningen viser enkeltbokse (løbeafdeling), men stalden er indrettet med 4 store stier med delvist spaltegulv (50-75% fast gulv). Ud af det samlede produktionsareal på 156 m² er der spalter med kumme under i 71 m². Den reelle indretning er vist med mørkeblå farve på staldtegningen. Der går en inspektionsgang igennem stalden som ikke indgår i produktionsarealet. Der er gulvfodring i stalden. Der foretages ingen ændringer i indretningen af slagtesvinestalden, men der søges om flexgrupper, så der kan gå både smågrise og slagtesvin.

Slagtesvinestalden er indrettet med 2x20 stier med delvist spaltegulv (50-75% fast gulv). Stierne er 4,87 m dybe, og der er gyllekumme under de 1,6 m. Der er desuden 5 sygestier med fuldspalter. Der går en inspektionsgang igennem stalden som ikke indgår i produktionsarealet. Der er gulvfodring i stalden. Der foretages ingen ændringer i indretningen af slagtesvinestalden, men der søges om flexgrupper, så der kan gå både smågrise og slagtesvin.

Toklimastalden er indrettet med 16 stier med delvist spaltegulv. Stierne er 4 m dybe, og der er gyllekumme under de 1,65 m. Der går en inspektionsgang igennem stalden som ikke indgår i produktionsarealet. Der er gulvfodring i stalden. Der foretages ingen ændringer i indretningen af toklimastalden, men der søges om flexgrupper, så der kan gå både smågrise og slagtesvin.

De **to FRATS-stalde** er ens og anvendes til dobbelt-FRATS, hvor galtgrisene tages ud ved 30 kg. Herudover sælges der løbende af poltene. Staldene er indrettet med delvist spaltegulv (25-49% fast gulv). Stierne er 4 m dybe, og der er gyllekumme under de 2,5 m. Herudover er der 2x3 sygestier med fulddrænet gulv. Der går inspektionsgange igennem staldene som ikke indgår i produktionsarealet. Der er monteret foderkrybber i stierne. En krybbe måler 38x60 cm og er placeret så den betjener to stier. Der er dog to krybber i hver sti. Dermed bliver krybbearealet pr sti 38x60 cm. Der foretages ingen ændringer i indretningen af FRATS-staldene, men der søges om flexgrupper, så der kan gå både smågrise og slagtesvin.

Tværgang mellem FRATS 1 og FRATS 2 fungerer som udleveringsrum. Der er fulddrænet gulv med kumme under hele arealet.

Indretning af staldene fremgår af bilag 1 og 2. Orange farve viser hvor der ikke er produktionsareal.

Beregning af størrelse på produktionsarealerne fremgår af bilag 3.

På ejendommen findes fire gyllebeholdere (Tabel 6), der også ses på Figur 1. Der er ikke gødningsopbevaringsanlæg til fast gødning.

Tabel 6 Opbevaringslagre til husdyrgødning

Gyllebeholder	Opførelsesår	Kapacitet (m³)	Overfladeareal (m²)	NH₃-effekt
<i>Gyllebeholder (12) Anvendes ikke til gylle</i>	1973	(500) Anvendes ikke til gylle	Anvendes ikke til gylle	Ingen indregnet. Anvendes ikke til gylle
<i>Gyllebeholder (13)</i>	1993	1.240	296	Ingen indregnet, (flydelag)
<i>Gyllebeholder (14)</i>	1998	1.540	325	Ingen indregnet, (flydelag)
<i>Gyllebeholder (15)</i>	2007	3.000	724	Ingen indregnet, (flydelag)
I alt		5.780		

Der sker ikke ændringer i opbevaringsanlæggene med det ansøgte.

Der er foretaget en kapacitetsberegning for ejendommen (bilag 4), der viser, at der er lagerkapacitet til over 9 mdr. Herved vurderes det, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens vejledende regler om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt. I beregningen er lagerkapaciteten i gyllekanaler ikke medregnet.

Den mindste beholder (12) anvendes til regnvand og er ikke omfattet af beholderkontrol.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer. Der etableres dog en ny DAKA-plads ca. 300 m sydøst for ejendommens gyllebeholdere (se kortbilag med placering af DAKA-plads). Afstanden er ca. 10 m fra vej mod øst og 3 m fra naboskel mod nord. Der ligger en boring ca. 20 øst for pladsen. Placeringen er valgt for at gøre pladsen let tilgængelig for DAKA, og samtidig holde pladsen skjult fra vejen. Desuden ønskes en placering, der vil genere markdriften mindst muligt. Naboen på Rosendalsvej 7 er orienteret om placeringen af den nye DAKA-plads.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger ejer Møllevej 21, hvor der holdes søer med grise til fravæning. Herudover lejer ansøger Fjellumvej 20 og Kolsnap Skovvej 3, hvor der produceres slagtesvin. Det vurderes ikke, at Rosendalsvej 9 er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med disse ejendomme.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

I dette afsnit beskrives husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområder og omkringboende.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Tabel 7. Faste afstandskrav i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 6 og 8

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	178 m 160 m	Fra stald 8 til Rosendalsvej 7 Fra største beholder til Rosendalsvej 7	50 m
Naboskel	50 m	Fra største beholder til skel mod øst	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	25 m	Fra stald 5	15 m
Samlet bebyggelse i landzone	Ca. 900 m	Ved Ribevej 102	726 m*
Byzone (eksisterende og fremtidig)	Ca. 3,8 km	Ved Nustrup	936 m*
Sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	> 1 km		936 m*
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	4 km	Ved Nustrup	726 m*
Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 2 km	Gabøl Vandværk/boring 150.1017	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	35 m	Fra GB3 til boring 150.363 mod øst (sløjfet boring)	25 m
Vandløb - åbent	970 m	Mod syd	15/100 m

Sø	427 m	Sydøst for største gylleholder	15/100 m
Offentlig vej	Ca. 60 m	Fra stald 5 til offentlig del af Rosendalsvej	15 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt på ejendommen til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Ejendommen ligger ca. 1,7 km sydvest for Gabøl og ca. 4 km sydvest for Nustrup, som er nærmeste byzone. Landskabet er bakket og præget af langbrugsarealer og spredt landbrugsbebyggelse.

Ejendommen ligger inden for NFI, OSD, geologiske bevaringsværdier, bevaringsværdige landskaber, skovrejsningsområde (skovrejsning uønsket) og særligt værdifulde landbrugsområder.

Ejendommen ligger ikke inden for Natura2000, fredede områder, byggebeskyttelseslinjer, økologiske forbindelser, værdifulde kulturmiljøer og uforstyrrede landskaber.

3.5 Ammoniakemission

Det ansøgte projekt medfører, at ejendommens samlede ammoniakemission stiger. Det skyldes at der med flexgrupperne i ansøgt drift gives mulighed for at producere slagtesvin i alle staldene.

- Emission i 8 års drift = 5702,1 kg NH₃-N/år
- Emission i nudrift = 5702,1 kg NH₃-N/år
- Emission i ansøgt drift = 6714,5 kg NH₃-N/år.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kat 1. natur er en hede, der ligger ca. 11 km vest for anlægget. Totaldepositionen fra anlæg på naturområdet er 0 kg N/ha. Ifølge hjælpeværktøjet i husdyrgodkendelse.dk er der ikke kumulation med andre husdyrbrug i nærheden, så det lovgivningsmæssige krav på maksimal 0,7kg N pr. ha pr. år er overholdt.

Næst-nærmeste kat 1. natur er et overdrev, der ligger ca. 14 km øst for anlægget. Totaldepositionen fra anlæg på naturområdet er 0 kg N/ha. Ifølge hjælpeværktøjet i husdyrgodkendelse.dk er der kumulation med to andre husdyrbrug i nærheden. Det lovgivningsmæssige krav er dermed 0,2 kg N pr. ha pr. år, hvilket er overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev, der ligger ca. 9 km nordøst for anlægget. Afstanden betyder, at der ikke afsættes ikke ammoniak på overdrevet. Dermed er lovgivningens krav om maksimalt 1 kg N pr ha fra den samlede produktion på husdyrbruget overholdt.

Kategori 3-natur

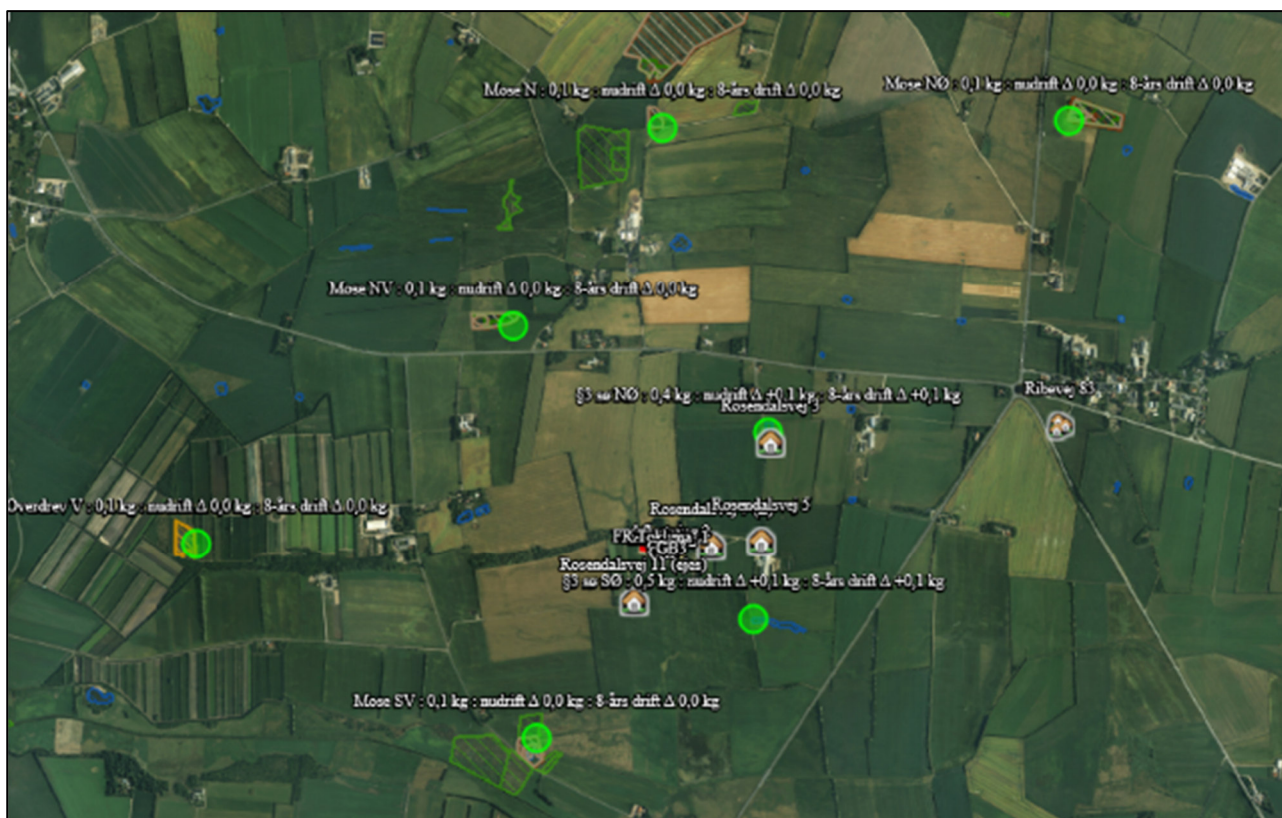
Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Der er regnet til de fem nærmeste kategori 3 overdrev og -moser samt to §3 søer. Ingen af de undersøgte naturområder modtager en merbelastning fra anlægget på 1 kg eller derover. Dermed er lovens krav overholdt.

Tabel 8. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter jf. Figur 3

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 sø SØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,7
§3 sø NØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,5
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
Overdrev V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Overdrev NØ	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev Ø	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Hede V	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev Ø	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0
Hede V	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Figur 3. Markering af nærmeste naturområder omkring ejendommen, hvor der er beregnet ammoniakdeposition til (jf. tabel 5). Kortet viser ikke placering af kategori 1 natur og kategori 2 natur fordi det ligger langt væk fra ejendommen.

3.6 Lugtemission

Nærmeste nabo uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger er Rosendalsvej 3, der ligger ca. 650 m væk. Beboelsen på Rosendalsvej 11 ejes af ansøger.

Nærmeste samlede bebyggelse i landzone er ved Ribevej 102, der ligger ca. 900 m mod nord.

Nærmeste byzone er ved Nustrup knap 4 km væk mod nordøst.

Ifølge beregningerne i IT-ansøgningen overholder projektet lugtgenekriterierne for nærmeste naboer, samlet bebyggelse og nærmeste byzone (Tabel 9).

Tabel 9. Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genseafstand (m)	Korrigeret genseafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriteri overholdt
 Rosendalsvej 3	0	NY	372,5	372,5	647,8	Ja
 Ribevej 102	0	NY	726,1	726,1	894,3	Ja
 Fremtidig byzone	0	NY	936,4	936,4	3761,5	Ja
 Nustrup Eierlav, Nustrup	0	NY	936,4	936,4	3761,2	Ja

3.6.1 Kumulation til naboer

Det er vurderet, at der ikke er kumulation med andre husdyrbrug – hverken ved nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

På landbrugsejendomme er der en række aktiviteter som kan medføre støj. Det kan for eksempel dreje sig om foderhåndtering, transport, dyr i åbne stalde, gyllepumpning, korntørring mm.

Tabel 10. Tabel over støjkilder på Rosendalsvej 9

Støjkilde	Placering	Driftstid
Foderblanding	Bygning 11	Hele døgnet
Fodringstider/foderanlæg	I staldene	Hele døgnet
Gyllepumpning	Sydøst for bygning 10 og øst for bygning 8	En time ugentligt
Udkørsel af husdyrgødning	Udspretningsarealerne ligger tæt omkring ejendommen med ca. 40 ha mod nord og 40 ha mod syd.	Marts-maj og september-oktober primært 8.00-18.00 og så vidt muligt ikke weekend Max. 8 x årligt kan der blive kørt i aften og nattetimerne
Lastbiler m.v.	Se bilag med transportruter	Foder leveres dagligt typisk mellem kl 6 og 14. Der leveres dagligt til påslag øst for bygning 11. Der leveres ugentligt til fodersiloer vest for bygning 11.
Indlevering af dyr	Nord og syd for bygning 10	Hver torsdag kl. 8-10
Levering af dyr til levebrug	Vest for bygning 10	Kan ske alle dage typisk mellem kl 6 og 14 og varer ca. ½ time.
Ventilation	På alle stalde	I døgndrift efter behov. Stald 5+8+klima er med ECmotorer Stald 9 og 10 er med frekvensmotorer Disse motortyper er støjsvage.
Kornvalse	Ingen	-

Korntørring	Ingen	-
Kompressor	Ingen	-

Placering af støjkilder fremgår af bilag 5

3.7.2 Støv

Foderhåndtering ved bygning 11 og transporter på ejendommen kan støve - især i tørt vejr. Der leveres dagligt foder til påslag øst for bygning 11. Fra påslaget køres foderet ind med elevator, hvilket ikke giver anledning til meget støj eller støv. Der leveres ugentligt foder til fodersiloer vest for bygning 11. Det kan give anledning til støj og støv.

Antallet af transporter vurderes at være uændret fremover.

Placering af støvkilder fremgår af bilag 5.

3.7.3 Lys

Placering af lyskilder fremgår af bilag 5. Lyset anvendes kun når der leveres grise i mørke. Der leveres ikke grise om natten, så lyset anvendes ikke om natten. Der er lys indendørs i staldene efter behov, men der er tale om lukkede stalde. Det ansøgte projekt medfører ikke ændringer i belysning.

3.7.4 Skadedyr

På ejendommen foretages fluebekæmpelse i overensstemmelse med de gældende retningslinjer. Fluegener bekæmpes med miljøfluer fra Rovfluen. Der opbevares ikke fast møg på ejendommen.

Der er indgået aftale med Rovfluen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. For at opretholde ejendommens høje sundhedsstatus er der særlige krav til skadedyrsbekæmpelse. Der er opsat rottefælder, bygningerne holdes tætte og ukrudt inden for 2 m fra bygninger fjernes.

Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre ændringer i risiko for eller håndtering af skadedyr.

3.7.5 Transporter

Antallet af transporter afhænger af dyreholdets størrelse og sammensætning. Arealbaserede godkendelser rummer fleksibilitet i dyreholdets størrelse og sammensætning, hvorfor det er svært at vurdere antallet af transporter. I dette tilfælde vurderes det dog at ændringen i dyreholdet er så lille, at det ikke medfører ændring i antallet af transporter.

Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 6.00 til kl. 14.00.

Tabel 11. Anslået antal transporter (én transport = til og fra ejendommen)

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Indkøbt foder mv.	Ca. 104	Ca. 104
Fyringsolie	Ca. 12	Ca. 12

Indlevering af dyr	Ca. 52	Ca. 52
Udlevering af dyr til levebrug	Ca. 104	Ca. 104
Udlevering af dyr til slagtning	Ca. 52	Ca. 52
Afhentning af døde dyr	Ca. 104	Ca. 104
Diverse sækkevarer (mineraller, rengøringsmidler mv.)	Ca. 12	Ca. 12
Gyllekørsel	Ca. 200	Ca. 200
Halm	Ca. 0	Ca. 0
Maksimalt i alt	Ca. 640	Ca. 640

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er.

Placering af transporter fremgår af bilag 5.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares hygiejnisk og overdækket på afhentningsplads sydøst for ejendommen. De opbevares i henhold til gældende regler for opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Smågrise opbevares i lukket container, mens større grise ligger på spalter med kappe over. Afhentning sker efter behov (altså når der er døde dyr) i henhold til gældende regler.

3.8.2 Affald

Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ. Erhvervsaffald afhentes af Brians Renovation ApS.

Tabel 12. Opbevaring og bortskaffelse af affald

Affaldstype	Opbevaringssted og bortskaffelse
Spildolie	Der opbevares ikke spildolie på ejendommen.
Medicinrester	I mellemgang. Evt. rester afleveres til dyrlægen og tom emballage kommer i erhvervsaffald.
Kanyler mm.	I mellemgang i kanyleboks. Bortskaffes via dyrlæge.
Pesticider	Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.
Sække og bigbags	I container til erhvervsaffald. De fleste varer leveres i løs vægt.
Brændbart affald	I container til erhvervsaffald. De fleste varer leveres i løs vægt.
Spraydåser og lysstofrør	Sendes til deponi
Paller	Sendes til genbrug
Jern og metal	Afhentes af produkthandler (Jels Produktforretning ApS)

Da der er tale om et IE-husdyrbrug, så skal affaldsforebyggelse og -håndtering ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Der er generelt fokus på at minimere mængden af affald der produceres.

Affald opbevares forsvarligt og sorteres med henblik på mest mulig genanvendelse.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Der opbevares ikke kemi eller spildolie på ejendommen.

På ejendommen er en underjordisk tank til fyringsolie. Den er på 1300 L og er fra ca. 2007.

3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

Der anvendes primært energi til ventilation og fodring. Energiforbruget forventes ikke at ændres mærkbart som følge af projektet.

Ejendommens elforbrug ligger på 128.500 kwh. Dette er højere end de angivne normtal i Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES. Det er dog ikke overraskende, at en opformeringsbesætning har et højere elforbrug end andre besætninger. Det skyldes den høje sundhedsstatus, der opretholdes ved god ventilation samt hyppig vask og tørring. Dyrene sælges løbende, og det betyder at staldene tømmes, rengøres og tørres oftere end i andre besætningerne, hvor staldene ikke tømmes så ofte. Hertil kommer energiforbrug til foderfremstilling.

Tabel 13. Husdyrbrugets årlige energiforbrug

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	128.500 kwh	128.500 kwh
Dieselolie	0	0
Fyringsolie	15.600 L	15.600 L

3.8.5 Vandforbrug

Der anvendes primært vand til vask af stalde samt til drikkevand. Hvis dyreholdet udvides, forventes forbruget af drikkevand at stige.

Ejendommens vandforbrug ligger på 12.775 m³. Dette er højere end de angivne normtal i Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES. Ligesom for elforbruget, er det ikke overraskende, at en opformeringsbesætning har et højere vandforbrug end andre besætninger. Det skyldes igen den høje

sundhedsstatus, der opretholdes ved hyppig vask. Dyrene sælges løbende, og det betyder at staldene tømmes og rengøres oftere end i andre besætningerne. Det betyder, at normtal for vandforbrug, ikke uden videre kan anvendes for avlsbesætninger.

Ejendommen får vand fra Gabøl Vandværk.

3.8.6 Restvand

Tabel 14 Befæstet areal (m²) omkring bygninger

Befæstede arealer	Før udvidelse	Efter udvidelse
Ensilageplads	0	0
Møddingsplads	0	0
Vaskeplads	0	0

Tabel 15 Anslåede mængder af restvand (beregnet som 0,7xareal (m²))

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til
Vand fra ensilageplads	0	0	-
Mødding	0	0	-
Rengøringsvand (maskiner)	0	0	-

Tagvand ledes til grøfter syd for ejendommen.

Vaskevand fra staldene ledes til gyllebeholder.

Vand fra toilet i driftsbygningerne ledes til septiktank.

Afløbsskitse ses i bilag 6.

3.9 BAT-Ammoniakemission

I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

Tabel 16. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6177	538	6715
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6177	538	6715
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6715 kg N/år og den faktiske ammoniakemission er beregnet til 6715 kg N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 0 kg N/år.

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Tabel 17 Forudsætning for BAT-beregning.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^b	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
	Birgitte (bm@stf.dk) or logget på			
Aflastning 2	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,45 ^b	1,40
Aflastning 1	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,45 ^b	1,40
Slagtesvin	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,45 ^b	1,40
Slagtesvin	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
FRATS 1	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
FRATS 1	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
FRATS 1	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
FRATS 2	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
FRATS 2	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
FRATS 2	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Toklima	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,45 ^b	1,40
Udleveringsrum	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsæt vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Den nuværende "miljøgodkendelse" er en VVM-screening fra 2006. Størrelsen på det tilladte dyrehold er ændret i 2012 via en anmeldeordning. Der indgår ikke vilkår om ammoniakreducerende tiltag i de foregående godkendelser, som skal videre føres i denne ansøgning. Da alle stalde er

eksisterende og ikke renoveres i forbindelse med dette projekt, er der ikke krav om ammoniakreducerende tiltag for at overholde BAT.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger mere end 40 km fra den dansk-tyske grænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

I dette kapitel *vurderes* projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Vurderingerne tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

(landskabet, kulturarv og bilag IV arter)

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med et ansøgte projekt. Derfor vurderes projektet ikke at påvirke landskabet eller kulturarv.

På de følgende fotos set anlægget fra forskellige retninger.

Fra nord (Ribevej/rute 24) kan anlægget ikke ses på grund af en bakketop.

Fra Rosendalsvej 3 mod nordøst kan ejendommen ikke ses på grund af en bakketop.

Figur 4 Fra Rosendalsvej 3 (ca. 550m mod nordøst) kan ejendommen ikke ses. Den synlige bygning tilhører kvægbruget på Rosendalsvej 7.

Fra naboen på Rosendalsvej 5 mod øst kan ejendommen ikke ses på grund af kvægejendommen, der ligger imellem.

Figur 5 Fra Rosendalsvej 5 (ca. 400 m mod øst) kan ejendommen ikke ses på grund af kvægbruget, der ligger imellem.

Fra øst/sydøst (Koldingvej/rute 25) kan ejendommen ses i det fjerne.

Figur 6 Ejendommen set fra sydøst (ca. 1000 m mod sydøst) (Koldingvej). De to røde gavltrekanter er de to FRATS-stalde.

Fra Brøndlundvej 3 mod syd ses ejendommen i det fjerne. Der er ingen beboelse på Brøndlundvej 3.

Figur 7 Ejendommen set fra Brøndlundvej 3 (ca. 1000 m mod syd). Det hvide hus til venstre i billedet er Rosendalsvej 11. I baggrunden ses den bakketop, der skjuler ejendommen fra nord. Fra sydvest (Brøndlundvej 1) kan ejendommen ses, når der ikke er blade på træerne.

Figur 8 Ejendommen set fra Brøndlundvej 1 (ca. 1000 m mod sydvest). Ejendommen kan skimtes når der ikke er blade på træerne.

Fra Brønlundvej mod vest kan ejendommen ikke ses på grund af terræn, beplantning og bygninger.

Ejendommen kan ses fra beboelsen på Rosendalsvej 11, der ejes af ansøger (medarbejderbolig).

Figur 9 Ejendommen set fra Rosendalsvej 11 (ca. 200 m mod syd).

Ejendommen ligger i et område med bioscore på 1 (lav lokal prioritering), en artsscore på 1 (lav) og med få truede arter (0-15 stk i 10 km kvadratnet). Det vurderes, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der opføres ikke nye bygninger. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

(menneskers sundhed, luft)

I lovgivningen er der faste krav til ammoniakemissionen, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Beregningerne i IT-ansøgningen viser, at BAT-kravet for ejendommen er overholdt (afsnit 3.9). Det vurderes derfor, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag til at minimere ammoniakemissionen.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakemission til naturarealer omkring ejendommen er beskrevet i afsnit 3.5. Beregningerne er worst case beregninger, der gælder hvis alle stalde udnyttes til polte/svin over 30 kg, hvilket er usandsynligt, da der fortsat ønskes produktion af grise 7-30 kg.

Lovens krav til ammoniakpåvirkning af natur i både kategori 1 og 2 er overholdt, og projektet medfører ikke nogen merbelastning af områderne. Derfor vurderes det, at ammoniakemission fra projektet ikke påvirker disse naturområder.

Hvad angår kategori 3 natur omkring ejendommen, så belastes disse med en merdeposition på mindre end 1 kg. Når det ansøgte medfører en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel - efter den tilgængelige viden - ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype.

Samlet ser vurderes det, at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i omkringliggende natur, og dermed heller ikke påvirke levesteder for bilag IV-arter.

4.4 Lugtgener for omboende

(Menneskers sundhed/gene).

Lugtemission fra ejendommen er beskrevet i afsnit 3.6.

Projektet medfører at lugten fra ejendommen stiger fra 98.650 OU til 105.178 OU svarende til 6 %, hvis alle stalde udelukkende anvendes til polte/svin over 30 kg. Som det fremgår af kapitel 3, så overholder projektet lovens krav i forhold til lugtgener i forhold til både byzone, enkeltbeboelser og samlet bebyggelse i landzone. Herudover skal det nævnes, at det ikke er planen at ophøre med at holde grise under 30 kg. Tværtimod forventes antallet af grise 7-30 kg at stige. Dermed vil lugten ikke stige så meget som beregningerne viser.

Der er ikke kendskab til klager over lugt fra husdyrbruget.

Det vurderes ikke at lugt i sig selv er sundhedsskadeligt.

På baggrund af de gennemførte beregninger vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboerne.

4.5 Støjgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støjkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.1 samt af bilag 5.

Den væsentligste støjkilde på ejendommen vurderes at være i tilknytning til levering af foder, der blæses ind én gang om ugen.

Ventilationen, der kører i døgndrift, er støjsvag (frekvensmotorer og EC-motorer) og pc-styret, så den kører mindst muligt.

Nærmeste nabo er kvægbruget på Rosendalsvej 7. Der er ca. 285 m fra fodersiloerne til beboelsen på Rosendalsvej 7, og der ligger flere bygninger imellem.

Næst-nærmeste nabo er Rosendalsvej 5, der ligger ca. 490 m øst for fodersiloerne. Der ligger bygninger imellem, og kvægbruget på Rosendalsvej 7 ligger tættere på.

Det vurderes, at afstanden og bygningerne mellem nabo og foderblandested medvirker til at reducere støjgener hos naboerne.

Transporter kan også medføre støjgener. Det ansøgte projekt forventes ikke at påvirke antallet af transport mærbart.

Samlet set vurderes det, at afstanden til naboerne gør, at naboerne ikke vil opleve væsentlige støjgener fra driften på Rosendalsvej 9, og at husdyrbruget har foretaget støjdæmpende foranstaltninger.

4.6 Støvgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støvkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.2 samt af bilag 5.

På grund af vindretningen vil støv ofte flyve mod øst/nordøst. Nærmeste nabo mod øst er kvægbruget på Rosendalsvej 7, der ligger ca. 285 m fra bygning 11, hvor foder håndteres. Der ligger en del bygninger mellem bygning 11 og stuehuset på Rosendalsvej 7, hvilket forventes at reducere eventuelle støvgener hos Rosendalsvej 7.

Anvendelse af støvcykloner ved indblæsning af foder samt overbrusning i staldene medvirker til at reducere støvgener.

Der kan forekomme støv i forbindelse med transport i tørt vejr. Rosendalsvej anvendes både af Rosendalsvej 7 og Rosendalsvej 9 som transportrute – både i forbindelse med den daglige drift og i forbindelse med f.eks. høst. Det kan således være svært at adskille om støv stammer fra driften af den ene eller den anden ejendom.

Naboen på Rosendalsvej 5, der bor ca. 450 m øst for Rosendalsvej 9, vurderes at kunne opleve støvgener fra transport på Rosendalsvej. Nogle af transporterne på Rosendalsvej vil vedrøre kvægbruget på Rosendalsvej 7.

På Rosendalsvej 5 er der beplantning ud mod Rosendalsvej, som vurderes at reducere støvgener ved beboelsen.

Samlet vurderes det at naboen på Rosendalsvej 5 i tørt vejr kan opleve støvgener fra transport, som kan stamme fra Rosendalsvej 9 eller 7. Dette forhold vil ikke blive ændret som følge af projektet.

4.7 Lyspåvirkninger

(Landskabet og gener for mennesker)

Lyskilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.3 samt af bilag 5.

Udendørs lyskilder på ejendommen anvendes kun når der leveres grise i døgnets mørke timer, hvilket sker sjældent og aldrig om natten.

Der vurderes ikke at komme meget lys ud fra staldene, da der er tale om lukkede bygninger.

Bygningernes synlighed fra forskellige retninger kan ses i afsnit 4.1. Den eneste nabobeboelse der vurderes tydeligt at kunne se udendørs lyskilder, såfremt lyset anvendes, er Rosendalsvej 11. På grund af afstanden og det begrænsede tidsrum med tændt lys vurderes det dog, at beboerne ikke bliver direkte generet af lyset. Rosendalsvej 11 ejes af ansøger og anvendes som medarbejderbolig.

4.8 Skadedyr

(Gener og menneskers sundhed)

Forebyggelse og håndtering af skadedyr er beskrevet i afsnit 3.7.4. Projektet forventes ikke at medføre øgede gener fra fluer og skadedyr.

På grund af de forebyggende foranstaltninger samt afstand til naboerne vurderes disse ikke at være generet af skadedyr, der stammer fra produktionen på Rosendalsvej 9.

4.9 Transporter

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Anslået antal transporters fremgår af afsnit 3.7.5. Placering af transportveje fremgår af bilag 5.

Antallet af transporters forventes ikke at stige i ansøgt drift.

Naboen på Rosendalsvej 5, der bor ca. 450 m øst for Rosendalsvej 9, vurderes at kunne opleve støjgener fra transporters på Rosendalsvej. Nogle af transporterne på Rosendalsvej vil vedrøre kvægbruget på Rosendalsvej 7. Dette forhold vil ikke blive ændret som følge af projektet.

Gener fra transporters søges minimeret ved hensynsfuld kørsel og ved at kørslerne foregår i dagtimerne.

Transport er i sig selv en forurenende aktivitet. Husdyrbruget vil som udgangspunkt tilstræbe færrest muligt transporters for at minimere tidsforbrug og udgifter til brændstof og arbejds løn. Husdyrbruget har dog behov for at transportere dyr, foder og gødning mv. Antallet af transporters søges minimeret ved at planlægge transporterne og køre med størst mulige læs.

Udbringningsarealerne ligger tæt omkring ejendommen, hvilket reducerer længden af transporterne og dermed forbrug af tid og brændstof.

4.10 Energi

(Klima)

Ejendommens energiforbrug fremgår af kapitel 3. Som nævnt ligger elforbruget højere end forventet ud fra normalt. Elforbruget til ventilation og fordring vil afhænge af dyreholdet, og dyreholdet varierer i en avlsbesætning. F.eks. varierer foderforbruget fra 4 til 7 tons pr dag.

Endelig bør det nævnes at normtallene dækker over store variationer.

Elforbruget forventes ikke at ændres mærkbart som følge af projektet.

Elforbruget søges minimeret ved følgende tiltag:

- Ventilation i FRATS-staldene og slagtesvinestalden er med frekvensmotor
- Ventilation i toklima-stalden og i aflastningsstaldene er med EC-motorer
- PC-styret ventilation
- Ventilation rengøres efter hvert hold dyr
- Der anvendes lavenergibelysning (LED) i staldene
- Udendørs belysning anvendes sjældent
- Mølle i foderanlæg er en energibesparende model
- Der foretages løbende service på ventilation og foderanlæg

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af energiforbruget.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

(Vand)

Ejendommens vandforbrug fremgår af kapitel 3. Som nævnt ligger vandforbruget højere end forventet ud fra normtal. Vandforbruget vil afhænge af dyreholdet, og dyreholdet varierer i en avlsbesætning.

På grund af ejendommens høje sundhedsstatus er der stor fokus på hygiejne og smittebeskyttelse i staldene. Der kan derfor forventes et højere vandforbrug til vask af stalde end i andre svinebesætninger.

På ejendommen er der følgende tiltag til minimering af vandforbrug.

- Der anvendes drikkenipler placeret over vandtrug, så vandspild minimeres
- Staldene iblødsættes før de vaskes med højtryksrenser med koldt vand
- Der er vandvagt (elektronisk stophane) på drikkevandsanlægget
- Vandforbrug registreres

Foruden tiltag til minimering af forbruget af vand, tages der også hensyn til risikoen for forurening af overfladevand (søer og åer). Der er mere end 400 m fra stalde og gyllebeholdere til nærmeste sø. Der er heller ingen vandløb inden for 400 m. Beholderne kontrolleres af en beholderkontrollant hvert 10. år.

Pumpning af gylle til og fra gyllebeholder sker under opsyn. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderen før overpumpning. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn. Der er heller ikke spjæld mellem forbeholder og gyllebeholder.

Ejendommen ligger inden for nitrutfølsomt indvindingsområde. Udbringningsarealerne er bortforpagtede, men de er fortsat underlagt de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning, hvorved risiko for afstrømning til søer og vandløb minimeres.

Der opbevares ikke kemi på ejendommen, og olie opbevares i godkendt beholder.

Tagvand fra staldbygningerne ledes til grøfter syd for ejendommen. Grøfterne er ikke forbundet til søer eller vandløb. Afløbsskitse fremgår af bilag 6.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

(jordarealer og jordbund)

Jordbundstypen er grovsandet jord. Nord for ejendommen er terrænet kuperet, men bygninger og gyllebeholdere ligger i et fladt område. Dette reducerer risiko for afstrømning af næringsstoffer fra stalde og gyllebeholdere. I kombination med de beskrevne tiltag i afsnit 4.11 vurderes det, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for jordforurening.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

(befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der skal tages med i betragtning og som kunne betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed. Tværtimod bemærkes det, at der er tale om en avlsbesætning, hvor der er særlig fokus på smittebeskyttelse og hygiejne.

Ejendommen har stor fokus medarbejdernes trivsel og udvikling blandt andet via hyppige møder – ofte med brunch.

Ejendommen har fokus på det gode landmandskab – blandt andet ved at døde dyr opbevares diskret og via god service til samarbejdspartnere.

Som nævnt tidligere i denne rapport overholdes lovens krav i forhold til lugtgener og ammoniakemission, og som beskrevet i afsnit 4.11 er der foretaget foranstaltninger for at minimere risiko for forurening.

Følgende tiltag på ejendommen vurderes desuden at gavne klimaet og dermed befolkningen generelt:

- Minimerer foderspild
- Optimerer foderudnyttelse
- Minimerer protein i foderet
- Minimerer kørsel

4.14 Alternative løsninger

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne ansøgning. Eneste relevante alternativ er at tilpasse dyreholdet til den eksisterende tilladelse i stedet for at søge ny miljøgodkendelse. Det vil dog gøre det vanskeligt for ansøger at følge efterspørgslen på dyr, og yde kunderne den gode service som ejendommen er kendt for. Samtidig vil en ny miljøgodkendelse gøre det muligt at udnytte bygningerne bedre. Der er således ikke overvejet væsentlige alternativer.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Miljørådgiver Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening (se datablad forrest i denne rapport).

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 2000 stipladser slagtesvin/polte.

IE-husdyrbrug er omfattet af BAT konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.9 og 4.2.

5.2.1 BAT-Energi

Beskrivelse af BAT på energi med fokus på den bedste tilgængelige teknologi:

- Ventilation i FRATS-staldene og slagtesvinestalden er med frekvensmotor
- Ventilation i toklima-stalden og i aflastningsstaldene er med EC-motorer
- PC-styret ventilation
- Lavenergibelysning (LED) i staldene
- Mølle i foderanlæg er en energibesparende model

5.2.2 BAT-Vand

Beskrivelse af BAT på vand med fokus på den bedste tilgængelige teknologi:

- Drikkenipler placeret over vandtrug
- Der er vandvagt (elektronisk stophane) på drikkevandsanlægget

5.2.3 Management

- Beskrivelse af BAT på management:
- Ejer står for daglig drift sammen med de ansatte.
- I bedriftens Årsrapport registreres forbrug af energi, vand og indkøbt foder.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små-reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Pumpning af gylle fra stald til lager sker under opsyn.
- Påfyldning af olietank sker under opsyn.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning kan dokumenteres (jorden er bortforpagtet).
- Ansatte elever får udarbejdet et uddannelsesprogram.
- Der er dyrlægesundhedsrådgivning månedligt

- Gyllepumpning overvåges og er med tidsstyring
- Gylletank kontrolleres for flydelag og der føres logbog.
- Gylletanke kontrolleres i 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør
- Der udarbejdes løbende foderplaner således blandingen altid er optimeret.
- Der laves løbende E-kontroller
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt.
- Ejendommen har stor fokus på medarbejdertrivsel, og medarbejderne inddrages i alt i forhold til produktionen.
- Ejendommen overholder de strengeste krav til smitterisiko og har den højeste sundhedsstatus (rød SPF).
- Ejendommen har fokus på dyrevelfærd og hygiejne og producerer dyr af høj kvalitet.
- Ejendommen har fokus på god kundeservice og tilbyder kunden ændringer i alder/stk samt specielle holdstørrelser.

6. Konklusion

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion på den konkrete beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold og tiltag samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

7. Bilag

- Bilag 1 Indretning af stalde i bygning 5, 8 og 9
- Bilag 2 Indretning af FRATS-stalde (bygning 10)
- Bilag 3 Tabel med beregning af produktionsarealer i 8-års drift og nudrift og ansøgt drift
- Bilag 4 Kapacitetserklæring
- Bilag 5 Aktiviteter og opbevaring mm.
- Bilag 6 Afløbsskitse
- Bilag 7 Placering af DAKA-plads